

AALBORG UNIVERSITET

Semesterplan for 6. semester 2025

Bacheloruddannelsen i Psykologi

19.12.2024

Indholdsfortegnelse

SEMESTERBESKRIVELSE FOR UDDANNELSER VED AALBORG UNIVERSITET	2
BACHELORPROJEKT	4
PSYKIATRI	15

Semesterbeskrivelse for uddannelser ved Aalborg Universitet

Oplysninger om semesteret

Studienævn: Studienævn for Psykologi

Studieordning for bacheloruddannelsen i Psykologi 2022: <https://studieordninger.aau.dk/2024/44/4911>

Semesterets temaramme

Uddannelsens 6. semester er centreret omkring bachelorprojektet, der udgør afslutningen på bachelorstudiet og giver den studerende mulighed for at reflektere over psykologien som sammenhængende videnskab og fagområde. Målet er, at den studerende udvikler kompetencer svarende til studieordningens kompetencemål for projektmodul, valgfag og psykiatri.

Semesterets organisering og forløb

På 6. semester er der fire dele:

- 1) Et projektmodul – ***bachelorprojektet***
- 2) *Et obligatorisk seminar om faglig progression*
- 3) Et ***valgfag***
- 4) Et kursusmodul i ***psykiatri***.

I tilknytning til arbejdet med **bachelorprojektet** tilbydes følgende aktiviteter:

- Introduktion og gruppedannelse (forestås af Rasmus Birk)
- Forelæsningsrække i psykologiens historie og almenpsykologi, 9 forelæsninger i alt.
- Seminarundervisning, 5x2 timer (forestås af projektvejlederne)

Valgfaget organiseres sammen med 4. semester (se moodle)

Psykiatri indeholder

- Forelæsningsrække
- Eksamen

Øvrige aktiviteter

- *Introduktion til kandidatstudiet*
- *Midtvejsevaluering*
- *Slutevaluering*
- *Obligatorisk seminar om faglig progression*

Semesterkoordinator og sekretariatsdækning

Ankerlærer: Rasmus Birk, rbirk@ikp.aau.dk

Sekretariatsdækning

Skemalægger: Birgitte Skovsgaard, bsk@ikp.aau.dk

Eksamensadministration af BA, BA-sidefag & KA-sidefag: Bjørn Dan Andersen, bda@ikp.aau.dk

Eksamensadministration af KA: Christina Gertsen, chge@ikp.aau.dk

Praktikadministration: Christina Gertsen, chge@ikp.aau.dk

Rekvisitionsbudget: Lis Kragh, lis@ikp.aau.dk

Evaluering: Birgitte Skovsgaard, bsk@ikp.aau.dk

Uddannelseskoordinator/Studienævnssekretær: Andrea Dosenrode, ad@ikp.aau.dk

Dispensations- og meritansøgninger sendes til: Psyk-disp-merit@ikp.aau.dk

BACHELORPROJEKT

Bachelorprojekt

Bachelor Project

ECTS: 20

STADS-kode: HEA660011C

Placering

6. Semester

Modulansvarlig

Rasmus Birk, rbirk@ikp.aau.dk

Vejledere

Rasmus Birk, rbirk@ikp.aau.dk

Alfred Sköld, alfred@ikp.aau.dk

Thomas Alrik Sørensen, alrik@ikp.aau.dk

Thomas Borchmann, borchman@ikp.aau.dk

Tanja Kirkegaard, tanjak@ps.au.dk

Nikolaj Graakjær, nicolaig@ikp.aau.dk

Sebastian Tobias-Renstrøm, str@ikp.aau.dk

Einar Baldursson, ainarb@hum.ikp.dk

Jaan Valsiner, jvalsiner@ikp.aau.dk

Bo Allesøe Christensen, boallesoe@ikp.aau.dk

NN

Seminarholdere

Seminar afholdes af de vejledere, som har flere end 15 studerende tildelt.

Type og sprog

Projektmodul

Dansk og engelsk

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Bachelorprojektet skal demonstrere den studerendes evne til på kvalificeret vis at formulere, analysere og bearbejde problemstillinger inden for et afgrænset almenpsykologisk emne. Temarammen ligger i forlængelse af modulerne på studiets første to år. Bachelorprojektet er teoretisk og indebærer formulering og bearbejdning af en almenpsykologisk problemstilling der inddrager

- 1) social- og/eller personlighedspsykologi og
- 2) kognitions-, og/eller udviklings- og/eller biologisk psykologi.

Problemstillingen skal inddrage mindst to forskellige teoretiske perspektiver. Den valgte problemstilling skal ligeledes kortfattet indlejres psykologihistorisk (fænomenhistorie og/eller forskningshistorisk) og videnskabsteoretisk.

Der kan indgå egen empiri i projektet, men dette er ikke påkrævet.

Den valgte problemstilling kan omhandle fænomener fra såvel normalpsykologien som den afvigende psykologi eller psykopatologien for så vidt som disse fænomener kan bringes under en almenpsykologisk synsvinkel eller anvendes til at belyse almenpsykologien.

Viden

Den studerende skal gennem bachelorprojektet opnå viden om og forståelse af:

- teori og metode inden for udvalgte aspekter af
  - 1) social- og/eller personlighedspsykologi og
  - 2) kognitions- og/eller, udviklings- og/eller biologisk psykologi
- hvordan på den ene side social- og personlighedspsykologi og på den anden side kognitions-, udviklings- og biologisk psykologi forbindes teoretisk
- udvalgte relevante aspekter af psykologihistorien (fænomenhistorien og/eller forskningshistorien) og psykologiens videnskabsteori

Færdigheder

Den studerende skal gennem bachelorprojektet opnå færdigheder i:

- at formulere og vurdere en interessant teoretisk eller empirisk problemstilling inden for almenpsykologien samt begrunde og vælge relevante analyse- og løsningsmodeller
- at anvende almenpsykologiens videnskabelige metoder og redskaber på en teoretisk eller empirisk problemstilling, der inkluderer
  - 1) social- og/eller personlighedspsykologi og
  - 2) kognitions- og/eller udviklings- og/eller biologisk psykologi at kunne bringe mindst to teoretiske perspektiver på en valgt problemstilling i anvendelse
- at syntetisere forskellige teoretiske perspektiver
- at kunne indlejre en problemstilling psykologihistorisk (fænomen og/eller forskningshistorisk)
- at kunne analysere udvalgte videnskabsteoretiske aspekter af en almenpsykologisk problemstilling og
- at kunne formidle almenpsykologiske problemstillinger og løsningsmodeller til fagfæller og ikke-specialister

Kompetencer

Den studerende skal gennem bachelorprojektet opnå kompetencer til:

- at kunne håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer i studie- eller arbejdssammenhænge inden for det almenpsykologiske handlingsrum
- selvstændigt at kunne indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde med en professionel tilgang
- at kunne identificere egne læringsbehov og strukturere egen læring i almenpsykologiske læringsmiljøer samt at kunne bidrage til organiseringen af et produktivt samarbejde i fællesskab med projektvejlederen
- anvende relevante studieteknikker og redskaber, der muliggør opfyldelsen af fagets centrale mål, herunder reflekteret og ansvarligt at anvende digitale redskaber til tilegnelse, opbevaring, bearbejdning, deling og formidling af viden
- at kunne reflektere over egen faglig progression inden for det almenpsykologiske fagområde samt
- at kunne anvende generelle færdigheder, der knytter sig til beskæftigelse, hvor almenpsykologien er relevant

Omfang og forventet arbejdsindsats

20 ECTS svarer til 540 timers arbejdsindsats, og disse forventes fordelt på følgende måde:

Aktivitet	Timer
Introduktion og gruppedannelse	10
Forelæsningsrække, 8 x 2 timer	16
5 seminargange à 2 timer	10
Vejledning (for en 2-personers gruppe)	5
Læsning, skrivning, forberedelse	496
Eksamen	1-2 timer (afhængigt af gruppestørrelse)

Antal forelæsninger: 8 (eks. semesterintroduktion)

Antal seminar timer: 5x2 timer

Antal seminarhold: afhænger af det præcise antal vejledere mv.

Deltagere

Modulet samlæses med KA-sidefag.

Deltagerforudsætninger

Det anbefales at man har gennemført bachelorstudiets fem første semestre.

Modulaktiviteter (kursusgange mv.)

Følgende er en oversigt over:

- Gruppedannelse og semesterintroduktion
- Forelæsningsrækken i almenpsykologi og psykologiens historie

- Evalueringerne

Udover dette afholdes der seminar.

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder
Introduktion & gruppedannelse, dag 1	6 x 45 min.	Introduktion til bachelorprojektet og gruppedannelse	Rasmus Birk
Emnesparring v/ Ankerlærer	4x45 minutter	Seminar og sparring om projektideer, emner mm.	
Psykologiens historie	2 x 45 min.	The emergence of modern psychology and it's meta-theoretical issues	Brady Wagoner
Psykologiens historie	2 x 45 min.	Forholdet mellem psykologi og historie	Rasmus Birk
Psykologiens historie	2 x 45 min.	Psykologi, samfund og magt	Rasmus Birk
Almenpsykologi	2 x 45 min.	Almenpsykologi	Carsten Rønn
Almenpsykologi	2 x 45 min.	Subjektmodeller	Sebastian Tobias-Renstrøm
Almenpsykologi	2 x 45 min.	Pædagogisk psykologi som almenpsykologi	Noomi Matthiesen
Almenpsykologi	2 x 45 min.	Almenpsykologi og evolutionær realisme	Einar Baldursson
Almenpsykologi	2 x 45 min.	Psychology and the politics of knowledge production	Sarah Awad
Midtvejsevaluering	1 x 45 min		Rasmus Birk
Obligatorisk Seminar om faglig progression	4 x 45 min	Seminaret tematiserer den faglige progression under bachelorstudiet. Deltagelse i seminaret er obligatorisk og en forudsætning for den mundtlige bachelorprojektsamen. Det består som aktiv deltagelse. Deltager man ikke i seminaret, skal	Casper Feilberg

		en bunden skriftlig hjemmeopgave indleveres som afløsningsopgave. Se beskrivelse nedenfor.	
Slutevaluering	1 x 45 min		Rasmus Birk

Eksamen

Mundtlig på baggrund af bachelorprojektet

Forudsætning for at blive indstillet til prøven

For at blive indstillet til det mundtlige forsvar af bachelorprojektet skal den studerende have bestået et seminar om faglig progression igennem tilfredsstillende aktiv deltagelse som beskrevet i semesterplanen.

Deltagelse i seminaret kan afløses af en bunden skriftlig hjemmeopgave, som skal godkendes. Opgaveformuleringen meldes ud i slides fra seminaret, som deles på Moodle. Deadline for den skriftlige hjemmeopgave er senest 14 dage inden aflevering af bachelorprojektet.

Vedr. eksamen af bachelorprojektet

Den mundtlige del af prøven foregår som en diskussion mellem den/de studerende, eksaminator og censor med udgangspunkt i den af én eller flere studerende udarbejdede projektrapport.

Den mundtlige prøve indledes med et oplæg fra den/de studerende, som maksimalt forventes at vare 5 minutter pr. studerende.

Pensumramme: 1750 standardsider ikke for snævert afgrænset vejledergodkendt, selvvalgt litteratur i tilknytning til projektet

Sidetæl: En projektrapport på:

- 15-25 sider for individuelt udarbejdede projektrapporter
- 40-50 sider for to studerende
- 50-70 sider for tre studerende
- 60-80 sider for fire studerende
- 70-90 sider for fem studerende
- 80-100 sider for seks studerende

Resumé: Der udarbejdes et resumé på engelsk. Resuméet skal være på højst to sider og indgår i helhedsvurderingen af projektet.

En procesbeskrivelse vedlægges projektet som bilag.

Normeret prøvetid: Ved gruppeprøver: 20 minutter pr. studerende samt 10 minutter til votering og karaktergivning pr. gruppe. For individuelle eksaminer er prøvetiden 30 minutter inklusive votering og karaktergivning.

Der foretages en samlet bedømmelse af projektrapporten og den mundtlige præstation

Tilladte hjælpemidler: Med visse hjælpemidler:

- Projektrapporten
- De studerendes noter.

Aflevering: Se "Vigtige datoer" og "Formalia vedr. prøver".

ECTS: 20

Bedømmelsesform: 7-trins-skala

Censur: ekstern prøve

Vurderingskriterier: Vurderingskriterierne er angivet i Universitetets eksamensordning

Forelæsningsrække: Almenpsykologi og psykologiens historie

Dette er en frivillig (dvs. uden eksamen) forelæsningsrække som tilbydes til de studerende på 6. semester og KA-sidefag. Der opgives ikke pensum til dette fag, men en række forslag til litteratur, som kan være en inspiration til jeres projekter. Formålet med kurset er at gennemgå forskellige perspektiver på det almenpsykologiske, samt på psykologiens historie og dens relevans.

Forelæsningsbeskrivelser og anbefalet litteratur:

The emergence of modern psychology and it's meta-theoretical issues

2x45 minutter v/ Brady Wagoner

This lecture traces the emergence of modern psychology in 18th and 19th century with attention to the sticky meta-theoretical issues thinkers dealt with in outlining the fledgling discipline. These issues have not been solved to this day but remain as implicit assumptions in the background of contemporary thinking about the mind. Returning to the early formation of psychology we can make them explicit and openly discuss them.

Anbefalet litteratur:

- Greenwood, J.D. (2008). A conceptual history of psychology. McGraw-Hill. Kapitel 8 (55s).
- Leary, D.E. (1982). Immanuel Kant and the Development of Modern Psychology. In W.R.Woodward and M.G. Ash (eds.), *The Problematic Science: Psychology in Nineteenth-Century Thought* (pp. 17-42). Praeger. (25s)

Forholdet mellem psykologi og historie

2x45 minutter v/ Rasmus Birk

Hvad er forholdet mellem psykologi og historie? Hvorfor skal vi forholde os til *historie* – og særligt psykologiens til tider lidt støvede historie? I denne forelæsning vil jeg argumentere for, at vi bør forholde os til både psykologiens historie og historiske processer mere generelt, fordi psykologiens *genstandsfelt er historisk afhængigt*. Jeg vil argumentere for, at en lang række af psykologiens genstand – subjektivitet, identitet, IQ, kognition, emotioner, psykiske lidelser mm. – er afhængige af historiske processer. Jeg vil dertil introducere til en række forskellige bud på, *hvordan* vi kan forstå denne historiske afhængighed.

Anbefalet litteratur:

- Danziger, K. (1997). *Naming the Mind: How Psychology Found its Language*. SAGE. Introduction, chapter 4, 5, 6 & 10)
- Valsiner, J. (2012). *A Guided Science: History of Psychology in the Mirror of Its Making*. Transaction Publishers (pp.75-170)
- Muthukrishna, M., Henrich, J., & Slingerland, E. (2021). Psychology as a Historical Science. *Annual Review of Psychology*, 72(1), 717–749. <https://doi.org/10.1146/annurev-psych-082820-111436>

- Smith, Roger. 'The History of Psychological Categories'. *Studies in History and Philosophy of Science Part C: Studies in History and Philosophy of Biological and Biomedical Sciences* 36, no. 1 (1 March 2005): 55–94.
<https://doi.org/10.1016/j.shpsc.2004.12.006>.

Psykologi, samfund og magt

2 x 45 minutter v/ Rasmus Birk

I denne forelæsning vil jeg introducere til sociologen Nikolas Rose og hans skelsættende analyser af psykologien. Rose argumenterer for, at psykologi – som videnskab og særligt som praksis – har været en vigtig aktør i opbygningen af moderne, vestlige og liberale demokratier. I forelæsningen vil jeg derudover diskutere, hvordan vi kan forstå psykologiens samfundsmæssige rolle i dag.

Anbefalet litteratur:

- Kvale, S. (2003). *The Church, the Factory and the Market: Scenarios for Psychology in a Postmodern Age*. *Theory & Psychology*, 13(5), 579–603.
<https://doi.org/10.1177/09593543030135005>
- Rose, N. (1985). *The psychological complex: Psychology, Politics and Society in England 1869-1939*. Routledge & Kegan Paul. Can be read online at nikolasrose.com/books
- Rose, N. (1998). *Inventing Our Selves: Psychology, Power and Personhood*. Cambridge University Press.
- Rose, N. (1999). *Governing the Soul: The Shaping of the Private Self* (2nd ed.). Free Association Books.

Almenpsykologi

2 x 45 min v/Carsten Rønn

I forelæsningen fremstilles centrale træk ved Preben Bertelsens forståelse af almen psykologi i 'Antropologisk psykologi'. Preben Bertelsens teori om almen psykologi rummer i sig selv gode muligheder for at planlægge og rammesætte en bachelor opgave/opgave i almen psykologi og psykologiens historie i et eklektisk, integrativt perspektiv, der skaber helhed og sammenhæng. Både med hensyn til kravet om en række psykologiske discipliner, der skal indgå i opgaven; dels relevante og væsentlige metateoretiske overvejelser; dels relevante og væsentlige refleksioner af psykologihistorisk karakter af betydning for den samlede opgave.

I forelæsningen vil disse integrative bestræbelser blive eksemplificeret ved et udvalg af modeller og eksemplariske eksempler på hvordan den antropologiske psykologi kan være en nyttig rammesætter for at planlægge, tilrettelægge, gennemføre, evaluere og dokumentere studier indenfor den almenpsykologiske ramme. Herunder behandles spørgsmål om afgrænsning, valg af teorier og aktuel empirisk forskningslitteratur og integration af empiri og teori i problembehandlingen.

I forelæsningen vil der blive peget på eksempler på hvordan denne rammesætning kan benyttes i projekter vedrørende børn og unges opvækst i familie og i samfundsmæssige, institutionelle sammenhænge som folkeskole, efterskole, specialskole, ungdomsuddannelser, kriminalforsorgens institutioner, asylcentre eller lignende.

Referencer:

- Bertelsen, P. (2003). *Antropologisk psykologi En almenpsykologisk opfattelse af den frie vilje, bevidstheden og selvet*. København: Frydenlund Grafisk. [se fx 'Kapitel 8 En antropologisk psykologisk taksonomi', side 198-217]
- Sonne-Ragans, V. (2019). *Anvendt videnskabsteori Reflekteret teoribrug i videnskabelige opgaver*. København: Samfundslitteratur. [se fx 'Introduktion', side 11-37; 'Kapitel 1 Eklekticisme, side 39-55]

Subjektmodeller

2x45 minutter v/ Sebastian Tobias-Renstrøm

Forelæsningen vil introducere begrebet om subjektmodeller ved at give et bud på en videnskabsteoretisk bestemmelse af begrebet om modeller og af begrebet om subjektivitet. Det vil introducere forskellige måder at dechifrere mellem forskellige typer af subjektmodeller og komme med et konkret eksempel på, hvordan arbejdet med subjektmodeller kan hjælpe ens overvejelser over samt videnskabelige vurdering af psykologiske teoriers gyldighed.

Pædagogisk psykologi som almenpsykologi

2x45 minutter v/Noomi Matthiesen

Den pædagogiske psykologis grundspørgsmål er, hvordan lærer mennesket at være, som det er? Pædagogisk psykologi handler således om tilblivelsesprocesser. I denne forelæsning vil jeg beskrive den pædagogiske psykologi i et historisk perspektiv, og argumentere for at psykologien har bidraget til skabelsen af det ekspressive, entreprenante og rettighedskrævende subjektideal i uddannelsessystemet.

Anbefalet litteratur:

- Martin, J. & McLellan, A.M. (2013). *The Education of Selves. How psychology transformed students*. New York: Oxford University Press.
- Nielsen, K. (2008). *Skolepsykologiske teknologier. En skitse til en kritisk forståelse af den pædagogiske psykologi*. I: S. Brinkmann & P. Triantafillou (red.). *Psykens Historier i Danmark. Om forståelsen og styringen af sjælelivet*. Frederiksberg: Samfundslitteratur. Kap. 6. s. 121-141.

Almenpsykologi og evolutionær realisme

2x45 minutter v/ Einar Baldursson

Forestillingen om den "almene" eller "grundlæggende" psykologi er afkom af en filosofisk forestilling der stammer fra første halvdel af det forrige århundrede. Påstanden er, at videnskaberne praksis og resultater kan tilgås ud fra en filosofisk forestilling om verdens orden i form af domæner, strukturer og relationer. Det forrige århundrede er ikke mindst historien om, hvordan denne forestilling brød sammen i takt med en række revolutionære fund indenfor naturvidenskaberne. Såvel kvantefysikken som evolutionslæren spiller her en central rolle. Indenfor psykologien ses fortsat, at filosofisk metafysik spiller en rolle som på mange måder er ekko af fortiden. Retninger som eksistentialisme, fænomenologi, hermeneutik og socialkonstruktionisme er eksempler på at filosofiske traditioner og metafysik fortsat sætter dagsordenen i psykologien. En del af forklaringen er, at evolutionslæren (her forstået som et fokus på psyken som et produkt af en evolutionær historie) i en længere periode blev ignoreret af psykologiens hovedretninger.

I forelæsningen vil jeg argumentere for og forsøge at demonstrere, hvordan evolutionær heuristik kan understøtte en naturalistisk forståelse af psykologien. En sådan evolutionær realisme kan skabe et grundlag for og afgrænsning af psykologien og sikre dens ontologiske status.

Anbefalet litteratur:

- Baldursson, E. B. (2020). Evolutionær realisme som perspektiv. In *Metodernes praksis. Bind II: Realistisk Metode i Psykologien* (pp. 93-112). Aalborg Universitetsforlag.
- Giere, R. N. (2004). How models are used to represent reality. *Philosophy of science*, 71(5), 742-752.
- Kurzban, R., & Athena Aktipis, C. (2007). Modularity and the social mind: Are psychologists too self-ish?. *Personality and Social Psychology Review*, 11(2), 131-149.
- Nesse, R. M., & Ellsworth, P. C. (2009). Evolution, emotions, and emotional disorders. *American Psychologist*, 64(2), 129.
- Pawson, R. & Baldursson, E.B. (2020) Lydhør realisme og vejen til mellemniveau teorier. In *Metodernes praksis. Bind II: Realistisk Metode i Psykologien* (pp. 145-164). Aalborg Universitetsforlag.

Psychology and the politics of knowledge production

2x45 minutter v/ Sarah Awad

In this lecture, we discuss psychology as a science that is situated within larger social, political, and economic contexts that have shaped its knowledge production.

One could argue that Psychology is a 'helping' science, aimed at understanding what it is to be human and studying the conditions contributing to mental health, meaningful social relations, and nurturing environments.

However, the psychological science has been also used to oppress and other certain groups of people based on their race, gender, sexuality, ethnicity, and culture.

If psychology is a 'helping' science, who does it help and in the interest of whom?

And does psychological science have a moral and political obligation to work against injustice?

Anbefalet litteratur:

- Teo, T., & Febraro, A. R. (2003). Ethnocentrism as a form of intuition in psychology. *Theory & Psychology*, 13(5), 673-694.
- Winston, A. S. (2020). Scientific racism and North American psychology. In *Oxford research encyclopaedia of psychology*.
- Christensen, I. L., & Rud, S. (2013). Arctic Neurasthenia—The Case of Greenlandic Kayak Fear 1864–1940. *Social history of medicine*, 26(3), 489-509.
- Rutherford, A., Vaughn-Blount, K., & Ball, L. C. (2010). Responsible opposition, disruptive voices: Science, social change, and the history of feminist psychology. *Psychology of Women Quarterly*, 34(4), 460-473.
- Reddy, G., & Amer, A. (2022). Precarious engagements and the politics of knowledge production: Listening to calls for reorienting hegemonic social psychology. *British Journal of Social Psychology*, <https://doi.org/10.1111/bjso.12609>
- Teo, T. (2011). Empirical race psychology and the hermeneutics of epistemological violence. *Human Studies*, 34, 237-255.

Seminar om faglig progression

4x45 minutter v/ Casper Feilberg

Seminaret tematiserer den faglige progression under bachelorstudiet.

Deltagelse i seminaret er obligatorisk og en forudsætning for den mundtlige bachelor-projekt-eksamen. Det består som aktiv deltagelse, og seminaret bidrager til læringsmålet "at kunne reflektere over egen faglig progression inden for det almenpsykologiske fagområde".

Deltager man ikke i seminaret, skal en bunden skriftlig hjemmeopgave indleveres som afløsningsopgave. Opgaveformuleringen fremgår af slides fra seminaret, som uploades på Moodle, i forbindelse med seminaret. Den bunden skriftlige hjemmeopgaves deadline er fleksibel i og med den skal afleveres senest 14 dage før projektafleveringen (se instruks på slides). Besvarelsen af hjemmeopgaven skal vurderes i forhold til om den opfylder læringsmålet.

Seminaret er organiseret med et indledende fagligt oplæg, efterfulgt af workshop med valgfrie aktiviteter: faglige diskussionsspørgsmål i større grupper, eller interview om studierejsen to-og-to.

Som forberedelse til seminaret skal du se dine gamle projekter og procesbeskrivelser igennem: hvad har du været optaget af de sidste 3 år? Hvad har haft betydning for din faglige interesse i psykologien indtil videre? Hvad vil du fokusere på fremover?

PSYKIATRI

Psykiatri

Psychiatry

ECTS: 5

STADS-kode: HEA660012L

Placering

6. Semester

Modulansvarlige:

Gry Kjærdsdam Telléus, gdk@ikp.aau.dk

Undervisere

Gry Kjærdsdam Telléus, gdk@ikp.aau.dk

Kristine Kahr Nilsson, kkn@ikp.aau.dk

Christina Frederiksen

Christina Mohr, christina@ikp.aau.dk

Patrick K. Bender, pbender@ikp.aau.dk

Ane Søndergaard Thomsen, anest@ikp.aau.dk

Jens Richardt Jepsen

Type og sprog

Kursusmodul, dansk

Mål

Viden

Når modulet er afsluttet, skal den studerende kunne demonstrere viden om og forståelse af:

- psykiatrisk diagnostik og klassifikation, det psykiatriske systems opbygning samt væsentlige psykiatriske sygdommes og forstyrrelsers nosografi og ætiologi,
- psykiatrisk behandling og grænsefladen mellem psykologi og psykiatri
- psykiatriske problemstillinger med henblik på at kunne forholde sig reflekteret til disse

Færdigheder

Når modulet er afsluttet, skal den studerende kunne demonstrere færdigheder i:

- at kunne identificere centrale psykiatriske problemstillinger og
- at kunne analysere problemer omkring grænsefladen mellem psykologi og psykiatri.

Kompetencer

Når modulet er afsluttet, skal den studerende kunne demonstrere kompetencer til:

- at indgå i tværfaglige sammenhænge, der kræver psykiatrisk viden.
- at identificere egne læringsbehov og selvstændigt tage ansvar for egen faglig udvikling.

Undervisningsform

Modulet tilrettelægges som en forelæsningsrække.

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Modulet introducerer til de dele af psykiatrisk teoridannelse og empiri, som kan have betydning for psykologien og psykologers virke bl.a. i psykiatrien. Kurset bygger videre på indholdet i Klinisk Psykologi (5. semester) og specielt de kliniske problemstillinger, som er blevet præsenteret der. Forskellen på faget klinisk psykologi på 5. semester og psykiatri på 6. semester er, at sidstnævnte fag primært beskæftiger sig med diagnostik og psykopatologi, altså med psykisk sygdom.

Omfang og forventet arbejdsindsats

5 ECTS svarer til 135 timers arbejdsindsats, og disse forventes fordelt på følgende måde:

Aktivitet	Timer
6 forelæsninger à 2 timer	12
3 forelæsninger à 4 timer	12
Læsning og forberedelse	87
Eksamen	24

Antal forelæsninger: 6x2 timer og 3x4 timer

Antal forelæsningshold: 1

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

	Varighed	Tema/Emne	Forelæser
1. forelæsning	2x45 min.	Introduktion til psykiatri.	Gry Kjærdsdam Telléus
2. forelæsning	2x45 min.	Undersøgelse, diagnostik og klassifikation	Gry Kjærdsdam Telléus
3. forelæsning	2x45 min.	Psykotiske lidelser	Jens Richardt Jepsen
4. forelæsning	4x45 min.	Affektive lidelser	Kristine Kahr Nilsson
5. forelæsning	4x45 min.	Angstlidelser og OCD	Ane Søndergaard Thomsen
6. forelæsning	4x45 min	Spiseforstyrrelser	Gry Kjærdsdam Telléus
7. forelæsning	2x45 min.	Personlighedspsykiatri	Christina Frederiksen
8. forelæsning	2x45 min.	Neuropsykiatri - Autisme og ADHD hos voksne	Christina Mohr Jensen
9. forelæsning	2x45 min.	Problematisk gaming/gaming disorder	Patrick K. Bender

Eksamen

En individuel intern skriftlig prøve i Psykiatri (Psychiatry).

Prøven er en bunden 72-timers opgave, hvor den studerende på baggrund af en stillet opgaveformulering skal besvare et eller flere spørgsmål inden for fagområdet.

Pensumramme: 500 standardsider ikke for snævert afgrænset obligatorisk litteratur.

Sidetæl: 5-7 sider.

Bedømmelsesform: Der gives bedømmelsen bestået/ikke bestået. Besvarelser bedømmes af eksaminator.

Tilladte hjælpemidler: Med visse hjælpemidler:

- De studerendes noter
- Pensum
- Andet fagligt litteratur.

Prøvens omfang: 5 ECTS-point.

Vurderingskriterier: Vurderingskriterierne er angivet i Universitetets eksamensordning

Forelæsningsmanchet/Pensum

1. forelæsning: Introduktion til psykiatri

2 timer v/ Gry Kjærdsdam Telléus

Denne introducerende forelæsning gennemgår kort psykiatriens historie og aktuelle organisering, samt overordnet om behandlingsprincipper. Retspsykiatriske principper og hovedgrupper psykofarmaka vil kort blive omtalt.

Forelæsningens pensum:

- Erik Simonsen & Bo Møhl (red.): Grundbog i Psykiatri (anden reviderede udgave). Hans Reitzels Forlag 2017, Kapitel 5 Psykiatrisk epidemiologi (pp. 133-151); Kapitel 10 Psykiatrisk epidemiologi (pp. 221-232)
- Shorter, Edward (2008) History of psychiatry. Current Opinion in Psychiatry - Volume 21 - Issue 6 - doi: 10.1097/YCO.0b013e32830aba12 (pp. 593-597)
- Pedersen, C.B., Mors, O., Bertelsen, A. et al. (2014) A comprehensive nationwide study of the incidence rate and lifetime risk for treated mental disorders, JAMA Psychiatry, 71 (5), pp. 573-581

2. forelæsning: Undersøgelse, diagnostik og klassifikation

2 timer v/ Gry Kjærdsdam Telléus

Forelæsningen vil gennemgå principper for psykopatologisk udredning og diagnostik i WHO's diagnoseliste ICD-10 samt nogle af de nye tendenser, der kommer i ICD-11, der er undervejs. Endvidere vil eksempler på *ratingscales anvendt i psykiatrien* blive gennemgået.

Forelæsningens pensum:

- Erik Simonsen & Bo Møhl (red.): Grundbog i Psykiatri (anden reviderede udgave). Hans Reitzels Forlag 2017, Kapitel 6 Det psykiatriske Interview (pp. 151-164); Kapitel 7 Psykiatrisk og klinisk assessment (pp. 165-189); Kapitel 9 Psykiatrisk Klassifikation (pp. 205-220); Appendiks 2 Klassifikation af psykiske Lidelser efter ICD-10 (pp. 1018-1024)

3. forelæsning: Skizofreni og akutte psykoser

2 timer v/ Jens Richardt Jepsen

De hyppigste former for organiske lidelser (demenstilstande) samt psykotiske tilstande eksempelvis ved skizofreni og akutte psykoser vil blive gennemgået. Fokus vil være på diagnostik og behandling.

Forelæsningens pensum:

- Erik Simonsen & Bo Møhl (red.): Grundbog i Psykiatri (anden reviderede udgave). Hans Reitzels Forlag 2017, Kapitel 11 Organiske Lidelser (pp. 235-251), Kapitel 14 Skizofreni (pp. 297-324), Kapitel 15 Akutte Psykoser, andre psykoser og skizotypi (pp. 325-345).
- McCutcheon RA, Reis Marques T, Howes OD. Schizophrenia—An Overview. JAMA Psychiatry. 2020;77(2) doi:10.1001/jamapsychiatry.2019.3360 (pp. 201–210)

4. forelæsning: Affektive lidelser

4 timer v/ Kristine Kahr Nilsson

Forelæsningen omhandler de affektive lidelser, som er depressiv og bipolar affektiv lidelse, deres symptomatologi, ætiologi og behandling.

Forelæsningens pensum:

- Erik Simonsen & Bo Møhl (red.): Grundbog i Psykiatri (anden reviderede udgave). Hans Reitzels Forlag 2017, Kapitel 16 Affektive lidelser (pp. 347-381).
- Arias-de la Torre, J., Vilagut, G., Ronaldson, A., Serrano-Blanco, A., Martín, V., Peters, M., ... & Alonso, J. (2021). Prevalence and variability of current depressive disorder in 27 European countries: a population-based study. *The Lancet Public Health*, 6(10), e729-e738.
- Vieta, E., Sánchez-Moreno, J., Lahuerta, J., Zaragoza, S., & EDHIPO Group (Hypomania Detection Study Group) (2008). Subsyndromal depressive symptoms in patients with bipolar and unipolar disorder during clinical remission. *Journal of affective disorders*, 107(1-3), 169–174. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2007.08.007>

5. forelæsning: Angstlidelser og OCD

4 timer v/ Ane Søndergaard Thomsen

Forelæsningen vil gennemgå en række af de forskellige angstlidelser og OCD i ICD-10 med fokus på diagnostisk udredning, ætiologi og behandling. Vi berører også ændringerne i ICD-11.

Forelæsningens pensum:

- Erik Simonsen & Bo Møhl (red.): Grundbog i Psykiatri (anden reviderede udgave). Hans Reitzels Forlag 2017, Kapitel 17 Angsttilstande (pp. 383-408), Kapitel 18 OCD – Obsessiv-Compulsiv tilstand (pp. 409-426)
- Stonerock, G.L., Hoffman, B.M., Smith, P.J., Blumenthal, J.A., (2015) Exercise as Treatment for Anxiety: Systematic Review and Analysis, *Annals of Behavioral Medicine*, Volume 49, Issue 4, <https://doi.org/10.1007/s12160-014-9685-9> (pp. 542–556)
- Knopp J, Knowles S, Bee P, Lovell K and Bower P (2013) A systematic review of predictors and moderators of response to psychological therapies in OCD: Do we have enough empirical evidence to target treatment? *Clinical Psychology Review*, Volume 33, Issue 8, doi.org/10.1016/j.cpr.2013.08.008 (pp. 1067-1081)

6. forelæsning: Spiseforstyrrelser

4 timer v/ Gry Kjærdsdam Telléus

Forelæsningen vil gennemgå de forskellige former for spiseforstyrrelser (anorexia nervosa, bulimia nervosa samt BED), deres udredning, ætiologi og behandling.

Forelæsningens pensum:

- Erik Simonsen & Bo Møhl (red.): Grundbog i Psykiatri (anden reviderede udgave). Hans Reitzels Forlag 2017, Kapitel 22 Spiseforstyrrelser (pp. 477-496).
- Keel, P.K. and Brown, T.A. (2010), Update on course and outcome in eating disorders. *Int. J. Eat. Disord.*, <https://doi.org/10.1002/eat.20810> (pp. 195-204)

- Kjaersdam Telléus, G., Jepsen, J.R., J.R., Bentz, M., Christiansen, E., Jensen, S.O.W., Fagerlund, B., Thomsen, P.H. (2014) Cognitive Profile of Children and Adolescents with Anorexia Nervosa. *European Eating Disorders Review* <https://doi.org/10.1002/erv.2337> (pp 34 – 42)
- Kjaersdam Telléus, G, Lauritsen, M.B., Rodrigo-Domingo, M. (2021) Prevalence of Various Traumatic Events Including Sexual Trauma in a Clinical Sample of Patients With an Eating Disorder *Front. Psychol.* <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.687452> (pp. 1-10)
- Hilbert A, Hoek HW, Schmidt R. Evidence-based clinical guidelines for eating disorders: international comparison. *Curr Opin Psychiatry.* 2017 Nov;30(6) doi: 10.1097/YCO.0000000000000360. PMID: 28777107; PMCID: PMC5690314. (pp. 423-437)

7. forelæsning: Personlighedspsykiatri

2 timer v/ Christina Frederiksen

Forelæsning vil omhandle personlighedsforstyrrelserne ud fra de diagnostiske kriterier i ICD-10 og DSM-5 samt i ICD-11, hvor der på dette område sker store ændringer i forhold til ICD-10.

Forelæsningens pensum:

- Erik Simonsen & Bo Møhl (red.): Grundbog i Psykiatri (anden reviderede udgave). Hans Reitzels Forlag 2017, Kapitel 26 Personlighedsforstyrrelser (pp. 555-578)
- Bach, B., & Simonsen, S. (2021). How does level of personality functioning inform clinical management and treatment? Implications for ICD-11 classification of personality disorder severity. *Current Opinion in Psychiatry*, 34(1), 54-63.
- Bach, B., Kramer, U., Doering, S. *et al.* The ICD-11 classification of personality disorders: a European perspective on challenges and opportunities. *border personal disord emot dysregul* 9, 12 (2022). <https://doi.org/10.1186/s40479-022-00182-0>

8. forelæsning: Neuropsykiatri - Autisme og ADHD hos voksne

2 timer v/ Christina Mohr Jensen

Forelæsning vil omhandle diagnoserne ADHD og autisme spektrum forstyrrelse (ASD) og vil bl.a. gennemgå de diagnostiske kriterier og de respektive tilstandes forløb fra barndom, over ungdom og ind i voksenalderen. Desuden vil forelæsningen handle om årsager til og behandling af AFD og ADHD.

Forelæsningens pensum:

- Erik Simonsen & Bo Møhl (red.): Grundbog i Psykiatri (anden reviderede udgave). Hans Reitzels Forlag 2017, Kapitel 28 Autismespektrumforstyrrelser hos voksne (pp. 595-608); Kapitel 29 ADHD hos voksne (pp. 609-621)
- Howlin, P., Magiati, I. (2017) Autism spectrum disorder: outcomes in adulthood, *Current Opinion in Psychiatry*, 30(2), pp. 69-76.
- Sonuga-Barke, E.J., Brandeis, D., Cortese, S. *et al.* (2013) Nonpharmacological interventions for ADHD: systematic review and meta-analyses of randomized controlled

trials of dietary and psychological treatments, *American Journal of Psychiatry*, 170(3), 275-289.

- Young, S., Bramham, J., Gray, K., Rose, E. (2008) The experience of receiving a diagnosis and treatment of ADHD in adulthood: a qualitative study of clinically referred patients using interpretative phenomenological analysis, *Journal of Attention Disorders*, 11(4), pp. 493-503.

9. forelæsning: Problematisk gaming/gaming disorder og andre impuls kontrol forstyrrelser

2 timer v/ Patrick Karl Bender

Forelæsningen ser på fænomenet "problematisk gaming" eller "gaming disorder" (GD). Med udgangspunkt i gaming som typisk og ikke-patologisk adfærd vil vi se på kriterierne for GD og dens prævalens. Vi vil berøre den videnskabelige debat der hersker omkring dette nye fænomen og se på, hvad forskningen kan fortælle os om ætiologi, komorbiditet og behandling af GD.

Forelæsningens pensum:

- Kapitel 21 Patologiske Vane- og Impulshandlinger (pp.457-476),
- Bender, P.K., Kim, E-L, & Gentile, D.A. (2020) Gaming Disorder in Children and Adolescents: Risk Factors and Preventive Approaches. *Current Addiction Reports* (2020) 7:553–560 <https://doi.org/10.1007/s40429-020-00337-5>

Samlet litteraturoversigt:

Grundbog: Erik Simonsen & Bo Møhl (red.): Grundbog i Psykiatri (anden reviderede udgave). Hans Reitzels Forlag 2017:

- Kapitel 5 At lytte til patienten (pp 133-151)
- Kapitel 6 Det psykiatriske Interview (pp 151-164)
- Kapitel 7 Psykiatrisk og klinisk assessment (pp 165-189)
- Kapitel 9 Psykiatrisk Klassifikation (pp 205-220)
- Kapitel 10 Psykiatrisk epidemiologi (pp 221-232)
- Kapitel 11 Organiske Lidelser (pp 235.-251)
- Kapitel 14 Skizofreni (pp 297-324)
- Kapitel 15 Akutte Psykoser, andre psykoser og skizotypi (pp 325-345)
- Kapitel 16 Affektive Lidelser (pp 347-382)
- Kapitel 17 Angsttilstande (pp 383-408)
- Kapitel 18 OCD – Obsessiv-Compulsiv tilstand (pp 409-426)
- Kapitel 21 Patologiske Vane- og Impulshandlinger (pp 457-476)
- Kapitel 22 Spiseforstyrrelser (pp 477-496)
- Kapitel 26 Personlighedsforstyrrelser (pp 555-578)
- Kapitel 28 Autismespektrumsforstyrrelser hos voksne (pp 595-608)
- Kapitel 29 ADHD hos Voksne (pp 609-621)
- Appendiks 2 Klassifikation af psykiske Lidelser efter ICD-10 (pp 1018-1024)

Artikler:

- Arias-de la Torre, J., Vilagut, G., Ronaldson, A., Serrano-Blanco, A., Martín, V., Peters, M., ... & Alonso, J. (2021). Prevalence and variability of current depressive disorder in 27 European countries: a population-based study. *The Lancet Public Health*, 6(10), e729-e738 (9 sider)
- Bach, B., First, M. (2018) Application of the ICD-11 classification of personality disorders. *BMC Psychiatry* 18:351 <https://doi.org/10.1186/s12888-018-1908-3>, (pp 1-14)
- Bender, P.K., Kim, E-L, & Gentile, D.A. (2020) Gaming Disorder in Children and Adolescents: Risk Factors and Preventive Approaches. *Current Addiction Reports* (2020) 7: <https://doi.org/10.1007/s40429-020-00337-5> (pp. 553–560)
- Hilbert A, Hoek HW, Schmidt R. Evidence-based clinical guidelines for eating disorders: international comparison. *Curr Opin Psychiatry*. 2017 Nov;30(6) doi: 10.1097/YCO.0000000000000360. PMID: 28777107; PMCID: PMC5690314. (pp. 423-437)
- Howlin, P., Magiati, I. (2017) Autism spectrum disorder: outcomes in adulthood, *Current Opinion in Psychiatry*, 30(2), (pp 69-76)
- Keel, P.K. and Brown, T.A. (2010), Update on course and outcome in eating disorders. *Int. J. Eat. Disord.*, <https://doi.org/10.1002/eat.20810> (pp. 195-204)
- Kjaersdam Telléus, G., Jepsen, J.R., J.R., Bentz, M., Christiansen, E., Jensen, S.O.W., Fagerlund, B., Thomsen, P.H. (2014) Cognitive Profile of Children and Adolescents with Anorexia Nervosa. *European Eating Disorders Review* <https://doi.org/10.1002/erv.2337> (pp 34 – 42)
- Kjaersdam Telléus, G, Lauritsen, M.B., Rodrigo-Domingo, M. (2021) Prevalence of Various Traumatic Events Including Sexual Trauma in a Clinical Sample of Patients With an Eating Disorder *Front. Psychol.* <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.687452> (pp 1-10)
- Knopp J, Knowles S, Bee P, Lovell K and Bower P (2013) A systematic review of predictors and moderators of response to psychological therapies in OCD: Do we have enough empirical evidence to target treatment? *Clinical Psychology Review*, Volume 33, Issue 8, doi.org/10.1016/j.cpr.2013.08.008 (pp. 1067-1081)
- Lykke, J.: Behandling af misbrug og dobbeltdiagnose. I: Møhl & Kjølbye (2013) *Psykoterapiens ABC*. PsykiatriFondens Forlag. kapitel 32 (pp 379-389)
- McCutcheon RA, Reis Marques T, Howes OD. Schizophrenia—An Overview. *JAMA Psychiatry*. 2020;77(2) doi:10.1001/jamapsychiatry.2019.3360 (pp. 201–210)
- Pedersen, C.B., Mors, O., Bertelsen, A. et al. (2014) A comprehensive nationwide study of the incidence rate and lifetime risk for treated mental disorders, *JAMA Psychiatry*, 71 (5), (pp 573-581)
- Roel Verheul & Marjolein Herbrink (2007) The efficacy of various modalities of psychotherapy for personality disorders: A systematic review of the evidence and clinical recommendations, *International Review of Psychiatry*, 19:1 DOI: 10.1080/09540260601095399 (pp. 25-38)
- Shorter, Edward. History of psychiatry. *Current Opinion in Psychiatry*: November 2008 - Volume 21 - Issue 6 - doi: 10.1097/YCO.0b013e32830aba12 (pp. 593-597)
- Sonuga-Barke, E.J., Brandeis, D., Cortese, S. et al. (2013) Nonpharmacological interventions for ADHD: systematic review and meta-analyses of randomized controlled trials of dietary and psychological treatments, *American Journal of Psychiatry*, 170(3), (pp 275-289).
- Stonerock, G.L., Hoffman, B.M., Smith, P.J., Blumenthal, J.A., (2015) Exercise as Treatment for Anxiety: Systematic Review and Analysis, *Annals of Behavioral Medicine*, Volume 49, Issue 4, <https://doi.org/10.1007/s12160-014-9685-9> (pp. 542–556)

- Vieta, E., Sánchez-Moreno, J., Lahuerta, J., Zaragoza, S., & EDHIPO Group (Hypomania Detection Study Group) (2008). Subsyndromal depressive symptoms in patients with bipolar and unipolar disorder during clinical remission. *Journal of affective disorders*, 107(1-3), 169–174. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2007.08.007>
- Young, S., Bramham, J., Gray, K., Rose, E. (2008) The experience of receiving a diagnosis and treatment of ADHD in adulthood: a qualitative study of clinically referred patients using interpretative phenomenological analysis, *Journal of Attention Disorders*, 11(4), (pp 493-503).
- **Pensum i alt: 505 sider**